

65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu Raporu (M. Meclisi : 1/398; C. Senatosu : 1/444)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 348'e 1 nci ek)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 3498*

9 . 6 . 1976

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 8 . 6 . 1976 tarihli 108 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, 65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz ve kimsesiz Türk vatandaşlarına aylık bağlanması hakkında kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

*Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı*

Not : Bu tasarı 14 . 1 . 1976 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 25 . 5 : 3 . 8 . 6 . 1976 tarihli 104, 107 ve 108 nci Birleşimlerinde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 348'e 1 nci ek).

Bütçe ve Plan Komisyonu Raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plan Komisyonu
Karar No. : 29
Esas No. : 1/444*

10 . 6 . 1976

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 8 Haziran 1976 tarihli 108 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, 65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz ve kimsesiz Türk vatandaşlarına aylık bağlanması hakkında kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 9 Haziran 1976 tarihli ve 3498 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmiş ve Komisyon Başkanlığı, tasarımın kapsamına giren vatandaşlar yönünden ve toplumuz açısından sağlayacağı yararı gözetmek sureti ile Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğü'nün 28 nci maddesi uyarınca Komisyonu - ivedi - olarak toplantıya davet etmiş ve 10 Haziran 1976 tarihli Birleşimde Maliye Bakanlığı ve Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü temsilcileri de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olunmuştur.

- 1) Tasarı, Anayasanın 2 nci, 41 nci, 48 nci ve 53 ncü maddeleri esaslarında :
 - 65 yaşını doldurmuş,
 - Kendisine, kanunen bakmakla yükümlü kimsesi bulunmayan,

— İş görme ve çalışma gücünden yoksun olduğunu tam teşekküllü hastane sağlık kurulu raporu ile belgeleyen,

— Muhtaçlığını il veya ilçe İdare Heyetlerinden alacakları belgeler ile kanıtlayan,

— Sosyal Güvenlik Kurumlarından herhangi birinden, her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlanmayan,

— Nafaka bağlanmış veya bağlanması mümkün olmayan,

— Mahkeme kararı ile veya doğrudan kanun ile bağlanmış herhangi bir gelire sahip olmayan,

Yaşlı ve muhtaçlara,

veya

— 65 yaşını doldurmadığı halde başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde - marul - olduklarını, tam teşekküllü hastaneden alacakları sağlık kurulu raporu ile kanıtlayan,

sakatlara

— 65 yaşını doldurmadığı halde - sakat - olan ve durumlarına uygun işe yerleştiremeyen ve başkasının yardımı olmadan hayatını devam ettiremeyeceğini belgeleyen,

Sakat ve muhtaçlara,

Devlet Memurları Kanunu esaslarına göre - 60 gösterge - rakkamının her yıl bütçe kanunu ile tespit edilecek - kat sayı - ile çarpımı sonunda bulunacak miktarda aylık bağlanmasını,

Bunlardan evli olup eşleri de aynı şartlarda mütalaa edilenlerin aile reislerine ise bu miktarın - % 50 - fazlası ile ödenmesini,

Öngörmektedir.

Arz edildiği üzere tasarı, Anayasanın 2 nci, 41 nci, 48 nci ve 53 ncü maddeleri esaslarında - yaşlı ve muhtaç - veya - sakat - veya - sakat ve muhtaç - vatandaşlara - insan haysiyetine yaraşır asgarî bir yaşam imkânı - ve - asgarî bir sosyal güvenlik imkânı - sağlayabilmek, amacı ile getirilmiş ve düzenlemede bu kapsamdaki vatandaşların geçim durumları ile devletin malî imkânları arasında bir denge kurmaya özen göstermiştir.

Karakteri ve temel nitelikleri Anayasada belirlenen - Sosyal Hukuk Devleti - nin icaplarının gerçekleştirilmesini sağlayıcı tasarı, bir Anayasa gereği olarak Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II) Millet Meclisi metninin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ve 10 ncü maddeleri, Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Komisyonumuz, işbu kanunun uygulanmasının Türk Medenî Kanununun ilgili hükümleri ile bir bütün halinde gerçekleştirileceği ve metinde sözü edilen sağlık raporları konusunda da İş Kanununun 25 nci maddesinin ve bu madde uyarınca konulmuş yönetmelik hükümlerinin yine bir bütün halinde gözetileceği hususunun, Komisyon raporunda ifadesini yararlı mütalaa etmiştir.

Devletin malî imkânları muvacehesinde hak sahiplerine - sosyal güvenlik aylığı - olarak - 60 gösterge - rakamının her yıl bütçe kanunları ile tespit edilecek - kat sayı - ile çarpımından ortaya çıkacak miktar (1976 malî yılı itibarı ile 540 lira) esas alınmış olup bu miktarın altındaki gelirler, söz konusu - sosyal güvenlik aylığı - nın bağlanmasına engel görülmemiştir.

III) Tasarının bir Anayasa gereği olduğu keyfiyetini ve kanunlaşmasını müteakip gerek kapsamına giren vatandaşlar yönünden ve gerek toplumumuz açısından sağlayacağı yararları gözeterek Komisyonumuz, Genel Kurulda öncelik ve ivedilik ile görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını da karar altına almıştır.

İşbu raporumuz, Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Ankara
Yiğit Köker

Başkan V.
C. Bşk. S. Ü.
Selâhaddin Babüroğlu

Sözcü
Zonguldak
Ahmet Demir Yüce

Kâtip
Balıkesir
Raif Eriş

Aydın
Muhallifim
Halil Goral

C. Bşk. S. Ü.
Zeyyat Baykara
Toplantıda bulunamadı.

Toplantıda bulunamadı.

C. Bşk. S. Ü.
Fethi Çelikbaş
Toplantıda bulunamadı.

Erzincan
Niyazi Ünsal
Toplantıya katıldı
İmzada bulunamadı.

Gaziantep
İ. Tefrik Kutlar
Toplantıda bulunamadı.

Gümüşhane
Ö. Naci Bozkurt

Kahraman Maraş
Adnan Karaküçük

Kars
Y. Ziya Ayrım
Toplantıda bulunamadı.

Kütahya
Ahmet Özmumcu

Tabii Üye
Haydar Tunçkanat

Trabzon
Karşiyim
Hasan Güven

MİLLET MECLİSİNİN KABUL
ETTİĞİ METİN

65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz
Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında
Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 65 yaşını doldurmuş, kendisine kanunen bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan, iş görme ve çalışma gücünden mahrum olduğunu tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurulu raporu ile belgeleyen ve muhtaçlığını il veya ilçe idare heyetlerinden alacakları belgelerle kanıtlayan, Sosyal Güvenlik kuruluşlarının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun, bir gelir veya aylık hakkından yararlanmayan, nafaka bağlanmamış veya bağlanması mümkün olmayan mahkeme kararıyla veya doğrudan doğruya kanunla bağlanmış herhangi devamlı bir gelire sahip olmayan Türk vatandaşlarına hayatta buldukları sürece 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu esaslarına göre 60 gösterge rakamının her yıl Bütçe Kanunu ile tespit edilecek katsayı ile çarpımından bulunacak miktarda aylık bağlanır.

Bunlardan evli olup, eşleri yukarıdaki şartlara haiz olanların aile reislerine ise bu aylık % 50 artırılarak bağlanır.

Herhangi bir şekilde bu maddede yazılı miktardan fazla, devamlı gelir sağlayan veya sağlaması mümkün olan kimselerin geçim kaynağı var sayılır ve kendilerine aylık bağlanmaz.

65 yaşını doldurmadığı halde başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde malul olduklarını tam teşekküllü hastanelerden alacakları sağlık kurulu raporu ile kanıtlayanlarla durumlarına uygun bir işe yerleştirilemeyen sakatlarından, yukarıdaki şartları taşıyan Türk vatandaşlarına da bu kanun hükümlerine göre aynı ölçüde aylık bağlanır.

65 yaşın bitiminin tespitinde, ilgililerin, bu kanun yayımlandığı tarihte, nüfus kütük kayıtlarındaki doğum tarihleri esas alınır. Doğum tarihlerinde yapılacak düzeltmeler ile bu kanunun yayımlandığı tarihten geriye doğru bir yıl içinde yapılmış düzeltmeler nazara alınmaz.

MADDE 2. — Bu aylıklar ve kanunda yazılı diğer ödemeler için her yıl Devlet bütçesine gerekli ve yeterli ödenek konur ve aylıklar haksahiplerine Emekli Sandığı aracılığı ile bağlanır ve ödenir.

BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz
Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında
Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3. — Bu aylıkların başlangıç tarihi, ilgililerin Emekli Sandığına yapacakları yazılı müracaatlarını takip eden aybaşıdır.

Haksahiplerine bağlanan aylıklar 3 ayda bir peşin olarak verilir. Aylığın bağlanmış tarihi ile dönem arasındaki haklar ayrıca ödenir.

Peşin verilen gelir ve aylıklar durum değişikliği veya ölüm halinde geri alınmaz. Ancak, aylık bağlama ile ilgili geçim şartının kalkması halinde, aylıklar bu şartın kalktığı tarihi takibeden dönem başından itibaren kesilir.

MADDE 4. — Bu Kanuna göre aylık bağlanmada veya ödenmesinde uygulanacak usul ve kullanılacak belgeler, Maliye ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarınca müşterek hazırlanacak bir yönetmelikle tespit olunur.

MADDE 5. — Bu Kanuna göre aylığa hak kazanmak üzere düzenlenen belgelerin gerçeğe uymadığı tespit edildiği takdirde, ödenen aylıklar % 50 fazlası ile geri alındığı gibi, belgeleri düzenleyen ve kullananlar hakkında ayrıca genel hükümlere göre ceza kovuşturması yapılır.

MADDE 6. — Bu aylıklar ile bağlanmasında ve ödenmesinde kullanılacak belgeler her türlü vergi ve resimden muaftır.

MADDE 7. — Bu Kanundan yararlananlar Devlet hastanelerinde ücretsiz tedavi edilirler.

MADDE 8. — T. C. Emekli Sandığı il veya ilçe idare heyetlerinin soruşturma ve kararları dışında gerektiğinde, ilgililerin gelir, kazanç ve malları hakkında, çeşitli soruşturma yaptırmaya, resmî ve özel idare müessesesi ve ortaklarından ve şahıslardan bilgi istemeye yetkilidir.

Bu kanun uyarınca tam teşekküllü hastanelerden alınan sağlık kurulu raporları, merkezde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve T. C. Emekli Sandığı tarafından görevlendirilecek üç uzman hekimden oluşan bir sağlık kurulunca karara bağlanır.

MADDE 9. — Bu Kanun yayımlandığı tarihi takip eden mali yıl başında yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Bütçe ve Plan Komisyonunun Kabul ettiği Metin)

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisi metninin 9 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Millet Meclisi metninin 10 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

